

Uspořádání Matouše 24

Anthony Buzzard

Letmý pohled na komentáře ukazuje, že existuje málo shody ohledně toho, co Ježíš řekl v Matoušovi 24. To, co zamýšlel sdělit, byla informace o událostech určených, aby nastaly v Judeji: "Hle, řekl jsem vám předem" (Mat 24:25). Ale jak dobře byl pochopen? Radikální skeptik si myslí, že Církev vytvořila celý příběh *po* pádu Jeruzaléma a vložila jej do Ježíšových rtů. To by vyvolalo dojem, že Ježíš učinil předpověď! Ale předpověď by neměla za sebou autoritu Ježíše – jen nadšené dohady jeho stoupenců!

Někteří jsou přesvědčeni, že Ježíš neviděl za rok 70 n.l., a že konec věku a dokonce i druhý příchod nastal tehdy. Jiní si uvědomují, že toho existuje více, co by popsalo jeho "příchod s mocí a velikou slávou", než může snad být sladěno s událostmi v roce 70 n.l. Je však problém: Ježíš mluví o strašném čase úzkosti *ve spojitosti s Jeruzalémem*, jenž bude *ihned* následován (v. 29) jeho vystoupením ve slávě. Jak mohl Ježíš mluvit o pádu Jeruzaléma v roce 70 n.l. a o svém příchodu *ihned* potom? Jednou reakcí je obvinít Ježíše, že se mýlí ohledně svého příchodu. Další je, že Matouš nesprávně upravil Ježíšova slova a tím překroutil Ježíšovo mínění.

To vše je neuspokojivé a matoucí. Jak vyřešíme potíže?

Docela jednoduše: sledujme pořadí, které Ježíš udal a věrme mu! Pravda je často jednoduchá a existuje přímočará konstrukce k Ježíšově předpovědi o budoucnosti. Vypadá takto:

Když uvidíte ohavnost zpusťování, o níž mluví Daniel, stojící na svatém místě, utíkejte do hor ... Neboť tehdy bude veliké soužení ... *Ihned po* soužení těch dnů [Marek 13:24, "V oněch dnech *po tomto* soužení"] slunce se zatmí ... a *tehdy* uvidí Syna člověka přicházejícího v moci ... A vyšle své anděly ... aby shromáždili vyvolené (Mat 24:15, 16, 21, 30, 31).

Pokusy vysvětlit tento materiál často ztroskotaly a selhaly z jednoho základního důvodu. *Kriticky důležité výrazy spojující čas byly ignorovány nebo snaživě zamluveny*. Tímto způsobem bylo Ježíšovo poselství překrouceno. Životně důležité je příslovce "ihned" ve verši 29. To spojuje velké soužení veršů 15-24 s kosmickými znameními verše 29 a druhým příchodem, který následuje. Tyto události se vyskytují v rychlém sledu. Nejsou to vleklé procesy táhnoucí se tisíce let.

V komentáři k verši 29, "ihned po," A.H. McNeile, bývalý profesor teologie v Cambridge, říká: "Tento verš je opravdovým pokračováním verše 15. Soužení (v. 21) je vyvrcholením porodních bolestí (v. 8) jsa následováno *bezprostředně* koncem. Také v Markovi je soužení a druhý příchod v těch dnech, tj. jsou po sobě jdoucími událostmi stejného období ... Soužení bude strašné, ale parousia [druhý příchod] bude následovat okamžitě."¹ Mezi soužením, nebeskými znameními a druhým příchodem není žádná mezera. Z toho tedy plyne, že intenzivní doba problémů popsaná Ježíšem nenastala v roce 70 n.l. Ani se Ježíš nevrátil.

Potvrzení našich zjištění

Existují dva způsoby, jak potvrdit prostou sérii událostí, o nichž Ježíš říká, že se stanou v rychlém sledu: soužení, nebeské znamení, druhý příchod. Nejprve ve verši 14 čteme o "konci": "Toto evangelium o Království bude kázáno po celém světě jako svědectví národům; a pak přijde *konec*." Nyní sledujte verš 15: "Když *tedy* uvidíte ohavnost zpusťování, o níž se mluví skrze proroka Daniela, stojící na svatém místě (ať čtenář pochopí) ..." Malé řecké slovo přeložené "tedy" spojuje ohavnost zpusťování s koncem uvedeným ve verši 14.² Tím je potvrzeno to, co jsme již viděli: že ohavnost zpusťování je rysem *konce věku*. Její vystoupení spouští hroznou dobu potíží, která předchází Ježíšovu příchodu. Ohavnost zpusťování signalizuje blížící se konec věku – návrat Ježíše.

¹ *The Gospel According to St. Matthew*, str. 352, 352.

² *Ibid.*, str. 347.

Za druhé, potvrzení Ježíšova jednoduchého plánu pro budoucnost se nachází v Danielovi. Zde pozorně sledujeme Ježíšovy pokyny. Ohavnost zpusťování je popsána Danielem (Mat 24:15). Přesný výraz "ohavnost zpusťování" se objevuje v Danielovi 11:31 s dalším odkazem na její vystoupení na svatém místě v Danielovi 12:11. Daniel 9:27 obsahuje třetí trochu méně přímý odkaz. Ve všech třech případech (viz také Dan 8:13) Daniel popisuje konečného zlého vladaře, krále severu (z oblasti Mezopotámie), který postaví sebe (nebo své znázornění) jako "ohavnost zpusťování" a ukončí chrámové oběti (Dan 11:31). Je nesmírně důležité vidět, že **v Danielovi 12:11 uplyne asi tři a půl roku mezi vystoupením ohavnosti zpusťování a koncem věku**. Ježíš pouze precizuje (v Mat 24) to, co již bylo vytyčeno Danielem: ohavnost zpusťování (Dan 11:31, Mat 24:15); soužení po dobu 3½ roku (Mat 24:21, Dan 12:1, 7, 11); vzkříšení (Dan 12:2). Celý Daniel 11:5 a násl. a 12 musí být čten jako jeden spojený příběh a Danielova pasáž musí být vzata v úvahu jako pozadí Ježíšovy rozmluvy v Matoušovi 24.³

Zrušit spojení mezi Matoušem 24:15 a Danielem 11:31 (12:11) je tím jediným faktorem vedoucím k mylným systémům proroctví. Spojení je stanoveno podle vlastních slov Ježíše: "Ať čtenář pochopí, že mám na mysli Danielovou knihu" (viz Mat 24:15).⁴ Daniel 9:27 mluví také o ohavném člověku bésnícím (pusťovícím) v Jeruzalémě po dobu 3 a ½ roku. Daniel 8:13, 14 podává více informací. Všechny tyto verše tvoří pozadí Matouše 24:15-31 a harmonizují s ním. Vzpomeňte si na jeden klíč k Matoušovi 24: Soužení, o kterém Ježíš mluvil, má být *bezprostředně* následováno kosmickými znameními a druhým příchodem. A soužení má být spuštěno ohavností zpusťování již prorokovanou Danielem 11:31. Když se tyto skutečnosti udrží pospolu, vytvářejí kombinovaný obraz událostí určených k tomu, aby nastaly těsně před příchodem Ježíše. Kdy se to vše stane, neví nikdo. Ale když křesťané uvidí ohavnost zpusťování a události, které následují, pak mohou "vzhlížet, protože se jejich vykoupení blíží" (Luk 21:28). Přejde čas pro znovu uspořádání pozemských záležitostí pod dohledem Ježíše, Mesiáše. Boží království bude zde. Pokud by zahlédnutí ohavnosti bylo omezeno na rok 70 n.l., nebylo by to znamením konce věku. Uplynula téměř dvě tisíciletí od roku 70 n.l.

Někteří se budou ptát: Proč Ježíš říkal, že "toto pokolení nepomine dříve, než se toto vše stane?" (Mat 24:34)? Jasně se odkazoval na všechny velké události Matouše 24 včetně jeho příchodu v moci a slávě. Došlo k těmto událostem během 40 let od jeho předpovědi? Jasně že ne.

Řešením je, že "tato generace" může znamenat "tuto současnou zlou éru lidské historie", trvající až do druhého příchodu. Ježíš ve skutečnosti řekl: Nedorazíme ke konci tohoto zlého věku, dokud se všechny hrozné události, které jsem popsal, nestaly. Význam "věk" pro "generaci" viz Lukáš 16: 8: "Synové tohoto věku jsou ve vztahu ke své vlastní 'generaci' chytřejší než synové světla." "Generace" zde znamená typ společnosti charakterizované špatnými vlastnostmi. Tento druh společnosti bude trvat, dokud nepřijde Království. V Příslovích 30:11-14 je vyjádřena podobná myšlenka hebrejským slovem *dor*, které může znamenat "generaci charakterizovanou kvalitou nebo stavem, třídou lidí" (Brown, Driver, Briggs). (Viz NIV Přisl. 30:11: "Existují lidé, kteří..."). Pro tentýž význam "generace" jako skupiny lidí charakterizovaných jedinou vlastností, obvykle špatnou, ale někdy i spravedlivou, viz Žalm 22:30 a 24:1-6. "Generace" v Matoušovi 24:34 neznámá "plemeno", ani se netýká nějaké budoucí doby 40 nebo 70 let. Nesprávné předpovědi svědků Jehovových byly založeny na této mylné představě.⁵

Ježíš sám neznal den nebo hodinu, kdy se vrátí na zem (Matouš 24:36). Díval se na budovu chrámu a věděl z proroctví, že v Jeruzalémě a v chrámu budou velké potíže (v. 21) těsně předtím, než se vrátí. Ježíš věděl, že každý chrám na tomto místě bude muset být odstraněn, aby uvolnil cestu pro stavbu tisíciletého chrámu, až se vrátí, aby v Království vládl světu. Ježíš by nutně nevěděl, zda chrám, který tehdy stál (v roce 30 n.l.) byl ten, který by měl trpět problémy těsně před jeho návratem.

³ Pro skutečně úplnou studii, která ukazuje, že Marek 13 (souběžně s Matoušem 24) je komentář k Danielovi 11 a 12, viz *Prophecy Interpreted*, Lars Hartman, Conectiana Biblica.

⁴ Vsuvka je bezpochyby přidána Matoušem, zrcadlí Ježíšův záměr.

⁵ Pro vynikající studium významu "generace" viz "'This Generation' in Matt. 24:34: A Literary Critical Perspective," Neil Nelson, JETS, Sept 1996, str. 369-385.

Jak se ukázalo, chrám byl zničen a žádný Ježíšův návrat se nevyskytl "ihned po" tom. Ale Ježíš viděl chrám a ohavnost budoucnosti, blízko jeho druhého příchodu. *Ihned po* soužení spojeném s chrámem se vrátí (Mat 24:29). Je rozumné se domnívat, že v Jeruzalémě ještě bude vybudován chrám nebo svatyně. Tento chrám nakonec uvolní cestu novému tisíciletému chrámu, který Ježíš postaví, když přijde vládnout jako král se svatými (Zjev. 20:1-6). Přítomnost ohavnosti zpusťování v chrámu zůstává velkým znamením konce věku a příchodu Ježíše. Ale předtím *musí být kázáno evangelium o Království po celém světě "a pak přijde konec"* (Mat 24:14, 15).